

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119210303
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3119210303.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovovej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovanému: O. A., trvale bytom Z. XX/XXX., B., o zaplatenie 25.061,50 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. júla 2020, č.k. 24Csp/130/2019-41, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku II. m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 2.851,11 eur v mesačných splátkach po 150 eur vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti napadnutého zamietavého výroku II. p o t v r d z u j e .

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 24.668,50 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 23.685,25 eur od 20.2.2019 do zaplatenia s tým, že žalovanému túto sumu povolil splácať v mesačných splátkach vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozhodnutia vo výške 250 eur, až do úplného vyrovnania dlhu, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zručnosť celého plnenia, výrokom II. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom III. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 96 %. Rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 25.061,25 eur s príslušenstvom, nakoľko so žalovaným uzatvoril zmluvu o úvere, pričom žalovaný poskytnutý úver nesplácal riadne a včas, následkom čoho žalobca dňa 19.2.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru. Dlžnú sumu žalovaný neuhradil. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalovaný neuhradil istinu vo výške 23.541,25 eur, preto uložil žalovanému povinnosť túto žalobcovi vrátiť. Súd nepriznal žalobcovi poplatky vo výške 75 eur z dôvodu, že takto paušálne určená suma poplatku bez transparentného výpočtu skutočných nákladov predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozpore s ratio legis zákona z dôvodu neurčitosti a nedostatočnej transparentnosti, ako i z dôvodu, že nebola individuálne medzi stranami dojednaná. Súd priznal žalobcovi sumu 983,25 eur, ktorá predstavovala vyčíslené úroky do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, a sumu 144 eur ako nezaplatené poplatky za poistenie, nakoľko ich považoval za dôvodné a uplatnené riadne a v správnej výške. Súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi zmluvný úrok 5,99 % ročne od vyhlásenia mimoriadneho zosplatenia do zaplatenia. Mal za to, že dojednané úroky z úveru patria veriteľovi len za dobu do splatnosti, resp. zosplatenia úveru. Súd potom priznal úrok z omeškania z nezaplatenej istiny, ako aj nezaplatených splátok poisťného, t.j. zo sumy 23.685,25 eur. Nepriznal však úrok z omeškania z

nezaplatených zmluvných úrokov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Pritom poukázal na rozhodovaciu prax súdov a konštatoval, že ak dlžník nesplatí včas úroky z istiny, dostáva sa do omeškania s plnením príslušenstva, a nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva veriteľ nemá preto, že Občiansky ani Obchodný zákonník túto možnosť nepriznávajú. O lehote plnenia súdom uloženej povinnosti rozhodol podľa § 232 CSP. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP.

2. Proti zamietavému výroku II. a súvisiacemu výroku III. podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že mu nepatria úroky po vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.6.2020, sp. zn. 5 Cdo 42/2020, a na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov. Mal za to, že úroky po zosplatnení mu patria. Namietal i záver súdu prvej inštancie o nároku na úrok z omeškania z úrokov. Konštatoval, že úrok z omeškania predstavuje sankciu za porušenie povinnosti, veriteľ je oprávnený požadovať ho popri plnení, na ktoré má nárok. Veriteľ je teda oprávnený požadovať úroky z omeškania z celej časti záväzku, s ktorou je dlžník v omeškani. V tejto súvislosti tiež poukázal na rozhodnutia súdov. K nároku na poplatky vo výške 10 eur uviedol, že táto suma predstavovala súčet poplatkov za informáciu o nezaplatení splátky pre žalovaného a bola mu zaslaná celkovo 10-krát. Súd prvej inštancie túto sumu nepriznal, no žiadnym spôsobom neodôvodnil, z akého dôvodu tak rozhodol. Na tomto základe žiadal odvolací súd, aby zmenil napadnutý výrok II. a III. tak, že prizná mu sumu vo výške 10 eur spolu s 5,99 % ročným úrokom za úver zo sumy istiny vo výške 23.541,25 eur od 20.2.2019 do zaplatenia a 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 993,25 eur od 20.2.2019 do zaplatenia s tým, že žalovanému sa táto suma povolí splácať v mesačných splátkach vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozhodnutia vo výške 250 eur, až do úplného vyrovnania dlhu, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky na za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku nepriznanej sumy žiadal rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť, a zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. K podanému odvolaniu sa žalovaný písomne nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku II. v nároku na zaplatenie úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti zmeniť podľa § 388 CSP a v zostávajúcej časti výroku II. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tomto rozsahu právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

6. Žalobca v odvolaní zastával názor, že úrok po zosplatnení mu patrí.

7. Otázka nároku úverového veriteľa na úrok z úveru v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bola dlhodobo rozhodovacou praxou súdov SR riešená rozdielne. K tejto otázke prijal Najvyšší súd SR záver až vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16.6.2020, v ktorom uviedol, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. K tomuto záveru sa dovolací súd priklonil aj vo svojej ďalšej rozhodovacej praxi.

8. Odvolací súd stotožňujúc sa s uvedeným záverom preto napadnutý zamietavý výrok II. čiastočne zmenil. Zamietnutý nárok na úrok z úveru uplatnil žalobca v žalobe ako úrok 5,99 % ročne z nesplatenej istiny 23.692 eur za obdobie od 19.2.2019 do zaplatenia, teda ako nárok na dávky, ktoré sa stanú zročnými len v budúcnosti (§ 154 CSP). Suma úroku, ktorá žalobcovi patrí v súlade s citovaným rozhodnutím NS SR, sa však stala zročnou vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, preto sa nejedná o dávky, ktoré sa stanú zročné len v budúcnosti. Odvolací súd preto nemohol žalobcovi priznať úrok z úveru do budúcnosti, tak ako ho žalobca uplatnil žalobou, ale len vyčíslený ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu, teda ako 5,99 % ročne z nesplatenej istiny 23.541 eur za obdobie od 19.2.2019 do 25.2.2021, čo predstavuje 2.851,11 eur. V tejto časti preto napadnutý zamietavý výrok zmenil a uvedenú sumu žalobcovi priznal s tým, že žalovanému povolil túto sumu splácať po 150 eur mesačne s tým, že omeškanie s jednou splátkou má za následok zročnosť celého dlhu. Lehotu na plnenie v splátkach určil odvolací súd vzhľadom na to, že toto rozhodnutie sa stáva právoplatným doručením a zákonná trojdňová

lehota na plnenie sa v tomto prípade javí krátka vzhľadom na majetkové pomery žalovaného (jediný jeho príjem predstavuje 430 eur mesačne). Vo zvyšku pripadajúcom na úrok 5,99 % ročne z nesplatenej istiny 23.541 eur za obdobie od 26.2.2021 odvolací súd potvrdil zamietavý výrok napadnutého rozhodnutia, a to z vyššie uvedeného dôvodu nemožnosti priznať v tomto prípade plnenie dávok zročných v budúcnosti.

9. Ďalej žalobca namietal, že mu mal byť priznaný aj uplatnený úrok z úrokov.

10. Čo sa týka záverov súdu prvej inštancie o nedôvodnosti nároku na úrok z omeškania z úroku, považuje ich odvolací súd za správne. Úroky ako odplata za poskytnutie peňazí sú podľa § 121 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky. Pritom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznáva nárok na úroky z omeškania iba z plnenia z hlavného peňažného záväzku. Z § 121 OZ, ako aj zo samotnej povahy veci vyplýva, že požadovať príslušenstvo z príslušenstva nemožno a úročenie úrokov je teda neprípustné. Požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva je neprípustné nielen pri dohodnutých úrokoch, ale aj pri úrokoch z omeškania. Tým, že dlžník včas nesplatí úroky z istiny, dostáva sa do omeškania s plnením príslušenstva, ale nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Ak sa dlžník dostane do omeškania s platením dohodnutých úrokov, nemožno od neho požadovať úroky z omeškania z dohodnutých úrokov (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Obdo 4/1994). Dôvodom je predovšetkým skutočnosť, že právny predpis veriteľovi takúto možnosť nepriznáva. Aj ohľadom tohto nároku preto odvolací súd napadnuté zamietavé rozhodnutie v tejto časti potvrdil.

11. Nakoniec žalobca namietal, že súd prvej inštancie mu nepriznal uplatnený nárok na zaplatenie 10 eur za upomienky.

12. Na tomto mieste odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne nepriznal uplatnené poplatky, okrem iného i za upomienky vo výške 10 eur. Žalobca tento nárok nijako nepreukázal, a teda v tejto časti dôkazné bremeno neuniesol. Preto v zamietavé rozhodnutie v tejto časti odvolací súd potvrdil.

13. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 a 2 CSP. Neúspech žalobcu v časti nároku na úrok z omeškania z úroku a v časti 10 eur (poplatok za upomienky) predstavuje neúspech len v zanedbateľnej časti žaloby. Inak bol žalobca ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu úspešný, a preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).